

ŠOLA: GIMNAZIJA KRANJ, 2012/13

OBRAZEC ZA PRIPRAVO POROČILA O SAMOEVALVACIJI, 3. letnik

CILJI POSKUSA

Cilji in kazalniki poskusa so naslednji:

Št.	Cilji	Kazalniki
1.	Ugotoviti, ali in kako možnost izbire (nivoji zahtevnosti, izbirni predmeti in novi izbirni predmeti) vpliva na razvoj večje odgovornosti dijakov za lastno znanje.	<ul style="list-style-type: none"> • prisotnost pri pouku • motivacija za šolsko delo • učni uspeh pri teh predmetih • dosežki na maturi pri teh predmetih • zadovoljstvo dijakov z možnostjo uresničevanja svojih interesov
2.	Ugotoviti učinek različnih izvedb predmetnika in fleksibilne organizacije pouka na znanje.	<ul style="list-style-type: none"> • učni uspeh • dosežki na maturi • zadovoljstvo dijakov in učiteljev
3.	Ugotoviti učinkovitost organizacije življenja in dela šole.	<ul style="list-style-type: none"> • zadovoljstvo dijakov in učiteljev • sodelovanje staršev
4.	Vpliv različnih oblik in načinov usvajanja in vrednotenja znanja na motivacijo, učno uspešnost ter odgovornost za učenje.	<ul style="list-style-type: none"> • kakovost raziskovalnih nalog in drugih izdelkov • motiviranost za učenje • učni uspeh • zadovoljstvo učiteljev

POROČILO O SAMOEVALVACIJI POSKUSA »PREVERJANJE NEKATERIH ELEMENTOV GIMNAZIJSKEGA PROGRAMA« ZA ŠOLSKO LETO 2012/2013, 3. letnik

1. IZBRANI PROGRAMSKI ELEMENTI IN PODROČJA SPREMLJANJA

Izbrani programski elementi	Področja spremljanja
NIVOJSKOST	- Izbira izbirnih predmetov za maturo
	- Izbira višjega nivoja matematike za maturo
	- Izbira nemščine za 2.tuji jezik
	- Izbira angleščine na maturi na višjem nivoju

2. CILJI POSKUSA ŠOLE (ZA ČAS TRAJANJA POSKUSA)

Št.	Cilji	Kazalniki
	Ohraniti skupino dijakov z nadpovprečnim znanjem	-učni uspeh -uspeh na maturi -uspehi na tekmovanjih iz šolskih znanj
	Ustaviti trend padanja izbora naravoslovja na maturi	-izbor izbirnih predmetov
	Ponovno vrniti interes dijakom do nemščine kot 2.tujega jezika	-izbor nemščine kot 2.tujega jezika
	Zmanjšati število popravnih izpitov	-učni uspeh
	Ugotoviti, ali možnost izbire nivoja zahtevnosti vpliva na razvoj večje odgovornosti za lastno zanje	-motivacija za šolsko delo -učni uspeh -uspeh na maturi -prisotnost pri pouku

3. ETAPNI CILJI V ŠOLSKEM LETU 2012/2013

CILJI 1

Št.	Etapni cilji	Kazalniki
	1.) V skupinah višjih nivojev vzdrževati hiter tempo in visok nivo znanja	-zadovoljstvo dijakov -odsotnost od pouka -zadovoljstvo profesorjev -učni uspeh in nivo znanja
	2.) V skupinah osnovnih nivojev doseči z večino dijakov minimalne standarde znanja	-zadovoljstvo dijakov -učni uspeh -odsotnost od pouka
	3.) Ponovno navdušiti dijake za izbiro naravoslovja za maturo	-število prijav za izbirne predmete na maturi
	4.) Povečati izbor nemščine za maturo	-število prijav za izbirne predmete na maturi -učni uspeh

4.0. METODE DE LA

Poročilo o nivojskem pouku matematike, 3.letnik, Gimnazija Kranj, 2012/13

Nivojski pouk pri matematiki smo izvajali v oddelkih 3d in 3e. Pri pouku matematike so se dijaki delili na tri skupine po težavnosti. V prvi, skupini višjega nivoja je bilo 17 dijakov, v glavnem z odličnim uspehom pri matematiki, ki so pri pouku poleg temeljnih znanj obravnavali še posebna in nekaj izbirnih. Tempo je bil hitrejši, dijaki so posegali tudi po reševanju nalog s tekmovanj. V srednji skupini je bilo največ, 27 dijakov. Nivo v drugi skupini

je ustrezal maturitetnim zahtevam (tudi za višji nivo) z ustreznim tempom podajanja snovi. Tretja skupina je imela 16 dijakov, ki jim je matematika doslej povzročala težave. Nivo je bil prilagojen osnovni ravni mature, pri podajanju snovi smo si vzeli več časa in tudi več utrjevali snov z ustrežno zahtevnimi primeri.

Dijaki so si skupino izbrali sami, nekateri po posvetu s profesorjem. Med letom so imeli po prvem ocenjevalnem obdobju možnost menjave skupine, saj so vse tri skupine imele istočasno pouk (pri treh različnih profesorjih matematike). To možnost je izkoristila ena dijakinja, ki je zamenjala drugo za tretjo skupino.

Dijaki so bili z nivojskim poukom večinoma zelo zadovoljni. Najvišja skupina zato, ker se pri matematiki niso dolgočasili, zadnja skupina pa zato, ker so imeli občutek, da vseeno obvladujejo snov pri matematiki. Testi so bili za vse skupine enotni, včasih smo dodali kakšno težjo nalogo, ki ni bila obvezna, a je prinašala dodatne točke in so jo v glavnem reševali dijaki prve skupine.

Zaključene ocene so bile v mejah pričakovanj. V prvi skupini same petice in nekaj štiric. V drugi skupini je bil najširši razpon in dijaki so dosegli prav vse možne ocene. V tretji skupini je bilo kar nekaj zaključenih trojk in to pri dijakih, ki te ocene v gimnaziji še niso dosegli. Štiri dijakinje iz tretje in ena iz druge so imele popravni izpit. Po pregledu vzrokov smo ugotovili, da so negativne ocene posledice manjkanja pri pouku, saj so bile vse odsotne med 20 in 35 odstotki vseh ur pri matematiki.

Poročilo o nivojskem pouku nemščine v 3.letniku, Gimnazija Kranj, 2012/13

Osnovna raven: 15 dijakov

Višja raven: 9 dijakov

Ker pouk v nivojih poteka že tretje leto, je tudi delo potekalo po že ustaljenem načinu. Ure nemščine se izvajajo na obeh nivojih istočasno v ločenih skupinah pri dveh profesoricah nemščine.

Najpomembnejši in obenem najzahtevnejši del je bilo načrtovanje vsebin po nivojih. Z učiteljico višjega nivoja sva skupaj načrtovali vsebine za oba nivoja. V letošnjem letu so se obravnavane teme na obeh nivojih že razlikovale, saj delo na višjem nivoju poteka hitreje, čeprav so teme poglobljene in besedišče razširjeno. Tudi slovnica je bila na višjem nivoju razširjena.

Prehajanja dijakov med nivoji ni bilo več.

Ocenjevanje je bilo enako kot prejšnja leta: na višjem nivoju - ocena x 1.3, za teste iz osnovnih slovničnih vsebin (zaimek, predlog, glagol) pa se ta faktor ni upošteval. Ta način se nama zdi smiseln, sicer bi se dijaki iz praktičnih razlogov (manj dela in boljša ocena), raje odločali za osnovni nivo.

Vsak mesec sva izdelali evalvacijo pouka za pretekli mesec. Predvsem sva spremljali razvoj spretnosti dijakov (govorne, slušne, pisne, slovnična pravilnost). Ugotavljava, da je napredek dijakov na višji ravni v vseh pogledih izreden, saj učiteljica lahko prilagaja oziroma pospeši tempo dela glede na potrebe skupine, ki je sorazmerno homogena in majhna. Enako ugotavljava za delo na osnovni ravni. Dijaki so sproščeni, zadovoljni, upajo si vprašati in prositi za ponovno razlago in več vaj, znanje pa je zato boljše, kot v oddelkih, ki niso vključeni v projekt. Ocene so v povprečju dobre, ni negativnih ocen. Bistveno razliko vidim v tem, da dijaki, ki imajo predznanje, ne stagnirajo, čisti začetniki pa niso v stresu, kar je sicer v homogenih razredih običajno.

Poročilo o nivojskem pouku fizike in kemije, 3. letnik, Gimnazija Kranj, 2012/13

Dijake razredov 3A in 3C smo razdelili v dve skupini glede na njihov lanskoletni uspeh pri fiziki in kemiji. Dijaki z nižjimi ocenami so bili v osnovnem nivoju, dijaki z višjimi ocenami pa v višjem nivoju. Zaradi prostorskih pogojev je bilo število dijakov v obeh skupinah čimbolj izenačeno, v osnovnem nivoju 27, v višjem nivoju pa 25. Skupaj je v poskusu sodelovalo 52 dijakov. Pouk je potekal pri obeh predmetih istočasno, po dve uri skupaj, tako, da so dijaki imeli prvo uro osnovni nivo kemije in višji nivo fizike, naslednjo uro pa ravno obratno. (Tako je obe skupini istega predmeta poučeval isti profesor.) Zaradi tega so morali dijaki pri obeh predmetih izbrati isti nivo.

Izvajanje pouka v osnovnem nivoju je bilo zelo težavno, saj so bili dijaki izrazito nemotivirani. Tudi povprečen uspeh dijakov je bil bistveno nižji kot v višjem nivoju. Jasno je bilo tudi, da ne nameravajo izbrati fizike ali kemije za maturo, zato so (ne vsi) v večini le čakali, da leto mine.

Izvajanje pouka v višjem nivoju je bilo intenzivno, saj so bili združeni boljši učenci, ki so bolj motivirani za delo in nameravajo izbrati vsaj enega od predmetov za maturo. Povprečen uspeh v višjem nivoju je bil bistveno boljši kot v osnovnem nivoju.

Ocenjevanje je potekalo kot v preostalih razredih, brez posebnosti in prilagajanja nivojem.

Slabosti naše delitve sta dve. Ker so dijaki vezani v dve skupini zaporedno, morajo imeti nujno pri obeh predmetih isti nivo, kar pa ni vedno nujno enako njihovim željam. Problem je bil pri treh dijakih, po razgovorih z obema profesorjema smo jih uspešno razdelili v skupini. Drug problem pa je tretja ura fizike in kemije, ki je ni mogoče podvajati, vendar je večino časa

namenjena laboratorijskemu delu in tam so dijaki že razdeljeni v manjše skupine. Kadar pa je bil v okviru te ure navaden pouk, so bili dijaki v prvotnih razredih in to jih je begalo, zato smo te ure velikokrat porabili za pridobivanje ocen.

Nivojski pouk fizike in kemije smo poskusno uvedli predvsem zato, da bi ustavili trend padanja izbire naravoslovnih predmetov za maturo. Po pregledu tabele izbirnih predmetov smo z letošnjimi številkami lahko zadovoljni.

Poročilo o nivojskem pouku angleščine, 3.letnik, Gimnazija Kranj, 2012/13

Organizacija pouka je potekala v dveh skupinah: 13 dijakov na višji ravni in 12 na osnovni ravni, obe je imel isti profesor. Dve uri na teden so bili dijaki združeni, tretja ura pa je bila ločena z vsakim nivojem posebej. Razdelitev smo naredili skupaj z dijaki, v skladju z njihovimi željami in mojimi pričakovanji. Pri osnovni ravni je bil poudarek pri pouku usmerjen bolj na slovnično raven, kar pomeni, da so dijaki delali več vaj za pravilnost jezika. To je potekalo tako, da so delali vaje iz slovničnih časov, kjer je bil poudarek na pomožnih glagolih in tvorjenju različnih stavčnih struktur. Poleg tega so delali tudi vaje iz besedišča, seveda prilagojeno njihovi ravni znanja. Pri višjem nivoju se pričakuje tekoča uporaba jezika, zato so dijaki delali na višjih stavčnih strukturah z različnimi veznimi besedami, ki zahtevajo višjo stopnjo razumevanja, na zapletenih slovničnih strukturah kot so trpne oblike nedoločnikov in glagolnikov v preteklosti ter spoznavali in uporabljali odtenke modalnosti v različnih vlnjdnostnih strukturah. Na višjem nivoju smo se z dijaki veliko ukvarjali tudi z literaturo, kot je to potrebno za višji nivo mature. Ocenjevanje je potekalo v skladu s snovjo in zahtevnostjo vaj. Testi so bili enotni, pri ustnem ocenjevanju pa so bila vprašanja prilagojena težavnosti nivojev.

Program višjega in osnovnega nivoja sprejemam z mešanimi občutki. Seveda je očitna dobra stran nivojskega pouka ta, da je omogočen pouk z manjšimi skupinami, saj v primerjavi s polnim razredom vsak dijak dobi večje število priložnosti za govor. S tem pa se posledično zmanjša tudi možnost posameznih dijakov, ki bi se raje skrili in samo presedeli uro. Iz tega razloga bi vsekakor pohvalil nivojski pouk, vendar samo pod pogojem, da število učencev v skupini ne bi presegalo 16 – vse, kar je nad tem številom, je preveč in učinek manjše skupine se drastično zmanjša.

Ne morem pa tudi mimo slabih strani nivojskega pouka. Prvi in najbolj viden razlog za vprašljivo uspešnost takega pouka je mentaliteta osnovnega nivoja. Dijakov in dijakinj se vsem motivacijam in prigovarjanjem navkljub loti

malodušje. Močno jih je potrebno vzpodbujati pri delu, ker se marsikateremu zdi, da je manjvreden, ker je v osnovnem nivoju. To pa posledično zelo oteži delo in tudi učitelju vzame zagon. Naslednji razlog je veliko bolj kompleksen. Ta razred sem učil v prvem in drugem letniku in jih dobro poznam in tudi vem, kdo sedi s kom. Pri skupnem pouku so si tako dijaki pomagali tudi sami, kadar je bilo treba delati v parih ali skupini. Seveda so predstavljali delo navadno močnejši dijaki, vendar so tudi ostali sodelovali. To se v višjem nivoju ni kaj prida spremenilo, v osnovnem nivoju pa je bila sprememba precej drastična. Ko je bila skupina pri delu, so bili vsi dijaki zadržani, in so delali samo takrat, ko je bil profesor blizu, da je lahko pomagal. Kar pomeni, da je čas, potreben za dokončanje naloge, narasel eksponentno. Problem pa ni samo v delu. S tem, ko je razred sestavljen iz tako dobrih kot šibkejših dijakov, dobri dijaki služijo kot nekakšno vodilo in merilo za to, kaj je dejansko dobro in koliko profesor zahteva. To potem vleče šibkejše dijake naprej in tako vedo, kaj morajo še postoriti, da bodo dosegli višjo raven znanja. Zato sem ustna spraševanja vedno opravil med skupnimi urami, da so šibkejši dijaki lahko videli, koliko znajo tisti iz višjega nivoja.

5.0. UGOTOVITVE IN INTERPRETACIJA

- 1.) Vse skupine višjega nivoja so delovale, kot bi si samo želeli. Dijaki so bili motivirani, zelo zadovoljni z delom in načinom poteka pouka, ocene so nadpovprečne. V teh skupinah so dijaki, ki želijo veliko znanja in so končno v izboru, kjer se jim ni treba ves čas prilagajati dijakom z manj interesa. Tempo dela in raven znanja je na zavidljivi ravni.
- 2.) V vseh ravneh osnovnega nivoja je bil tempo prilagojen dijakom s slabšim znanjem. Ne glede na ocene so bili dijaki zelo zadovoljni, ker so si profesorji vzeli več časa za ponovno razlago in vajo lažjih nalog, saj so tako razumeli osnove snovi in s tem osvojili minimalne standarde znanja. Seveda se pomanjkanju motivacije ne moremo popolnoma izogniti, prav tako ne negativnim ocenam, lahko pa se približamo dijakom in delamo z njimi na ustreznih ravneh. Vsi dijaki so se strinjali, da je manjša skupina s počasnejšim tempom za njih ugodnejša.
- 3.) Ker smo že v tretjem letniku razdelili fiziko in kemijo v dva nivoja, je bilo lažje delati z obema skupinama, saj je jasno, kakšni so interesi dijakov za naprej. Dijaki višjega nivoja so (vsaj pri fiziki) večinoma izbrali fiziko za maturo in to je bil naš namen.
- 4.) Tudi število dijakov, ki so izbrali nemščino za maturo, je zadovoljivo.

6. SKLEPNA OCENA UGOTOVITEV

S potekom nivojskega pouka na naši šoli smo tako dijaki kot profesorji zelo zadovoljni. Zaradi manjših skupin je delo učinkovitejše, zaradi skupin z zelo podobnimi interesi pa je pouk prilagojen večini in zato učinkovitejši. Končno smo pridobili nekaj možnosti, da z določenimi dijaki delamo nadstandardno, šibkejšim pa omogočimo, da zmorejo osnovo. Večina dijakov želi, da bi tudi v četrtem letniku nadaljevali s podobno delitvijo (pri matematiki in angleščini), dijaki iz višjih nivojev ostalih predmetov pa so svoj interes pokazali v izbiri predmetov za maturo. Profesorji se z nivojskim poukom strinjajo in vidijo več prednosti kot pomanjkljivosti, razen pri angleščini, kjer se zdi, da zaradi konverzacije delitev res ne sme biti pri vseh urah.

7. PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE STANJA

S stanjem smo zadovoljni. Vidimo še rezerve v načinu delitve na nivoje in organizacije pouka – pri fiziki in kemiji, kjer se je izkazalo, da je odločitev, da ima dijak oba predmeta na isti ravni, včasih problematična. Prav tako je po našem mnenju še več dijakov sposobnih delati na višjem nivoju, vendar za to nimajo interesa. Upamo, da bodo rezultati našega dela slišni tudi znotraj šole in bodo prispevali k dvigu interesa.

Poročilo pripravili:

prof. Barbara Kušar, prof. Antonija Greif, prof. dr. Jure Žalohar, prof. Vasilija Tsigarida, prof. Hribar, prof. Metoda Šmigoc